

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2020/132

(2020. gada 30. janvāris),

ar ko, atkāpjoties no Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1308/2013 45. panta 3. punkta, nosaka ārkārtas pasākumu attiecībā uz Savienības ieguldījumu vīna nozares noieta veicināšanas pasākumā

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regulu (ES) Nr. 1308/2013, ar ko izveido lauksaimniecības produktu tirgu kopīgu organizāciju un atceļ Padomes Regulas (EEK) Nr. 922/72, (EEK) Nr. 234/79, (EK) Nr. 1037/2001 un (EK) Nr. 1234/2007 ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 221. panta 1. punktu,

tā kā:

- (1) 2019. gada 2. oktobrī Pasaules Tirdzniecības organizācija (PTO) pieņēma šķīrējtiesas lēmumu lietā “Eiropas Kopiena un dažas dalībvalstis – pasākumi, kas ietekmē tirdzniecību ar lieliem civilās aviācijas gaisa kuģiem”, WT/DS316/ARB. Ar šķīrējtiesas lēmumu Amerikas Savienotajām Valstīm (ASV) tika piešķirtas tiesības, reaģējot uz Savienības subsīdijām uzņēmumam *Airbus*, pieprasīt atļauju noteikt pretpasākumus apmērā, kas nepārsniedz 7,5 miljardus USD gadā. ASV 2019. gada 18. oktobrī noteica *ad valorem* ievedmuitas nodokli 25 % apmērā dažādiem produktiem, to skaitā arī nedzirkstošajiem vīniem, ko Vācija, Spānija, Francija un Apvienotā Karaliste eksportē uz ASV. Šī ārkārtējā, netaisnīgā un neparedzamā situācija smagi un negatīvi ietekmē visu Savienības vīnu globālo tirdzniecību. Reaģējot uz Francijas noteikto digitālo pakalpojumu nodokli (*GAFA* nodoklis), ASV ir turklāt draudējušas piemērot Francijas dzirkstošajiem vīniem *ad valorem* ievedmuitas nodokli 100 % apmērā.
- (2) ASV noteiktajiem ievedmuitas nodokļiem ir tieša un nopietna ietekme uz Savienības vīna tirdzniecību ASV tirgū, kas gan vērtības, gan eksporta apjoma ziņā ir Savienības lielākais lauksaimniecības produktu un jo īpaši vīna eksporta tirgus. 2018. gadā Savienības vīna eksports uz ASV sasniedza 6,5 miljonus hektolitru jeb 4 miljardus EUR. Savienības vīna eksports uz ASV parasti veido 30–40 % no Savienības vīna kopējā eksporta vērtības.
- (3) ASV noteiktajiem palielinātajiem ievedmuitas nodokļiem ir nelabvēlīga ietekme ne tikai uz tādiem nedzirkstošajiem vīniem, kuru izcelsme ir minētajās četrās dalībvalstīs, uz ko attiecas palielinātie ievedmuitas nodokļi, bet arī uz visiem Savienības vīniem kopumā. Līdz ar to tiek negatīvi ietekmēta visa ASV tirgū esošā Savienības vīna reputācija un tirdzniecība. Vīna reputāciju nosaka ne tikvien tā kvalitāte, bet arī cena, kā arī šķietamā cenas un kvalitātes attiecība. Tas jo īpaši attiecas uz vīniem zemāko vai vidējo cenu grupā, proti, absolūtos skaitļos šos vīnus 25 % ievedmuitas nodoklis ietekmē vairāk nekā dārgākus vīnus, ko iegādājas vīna pazinēji, uz kuriem cenas paaugstinājums neiedarbojas atturoši. Savienības vīni ASV tirgū konkurē ar vīniem no citām izcelsmes vietām, piemēram, Dienvidamerikas, Austrālijas vai Dienvidāfrikas. Ņemot vērā šo ļoti spēcīgo un sīvo konkurenci, vispārējam priekšstatam par cenu līmeni ir būtiska nozīme. Ja patērētājs zina, ka vīna, kam ir noteikta izcelsme Savienībā, cenai piemēro paaugstinātu ievedmuitas nodokli, tas negatīvi ietekmēs vispārējo priekšstatu par Savienības vīnu cenu līmeni un tādejādi novirzīs patērētāju pieprasījumu uz citas izcelsmes produktiem. Ņemot vērā tā rezultātā radušos tirgus apstākļus un konstatēto kopējās atdeves samazināšanos ražotājiem, ir vajadzīgi tādi tūlītēji pasākumi ievedmuitas nodokļu ietekmes novēršanai, kas aptver visus vīnus ar izcelsmi visās dalībvalstīs, nevis tikai tajās, uz kurām tieši attiecas ievedmuitas nodokļi.
- (4) No tirgus stabilitātes viedokļa ASV noteiktais ievedmuitas nodokļa režīms nav izolēts valsts pasākums, kas aprobežojas tikai ar ietekmi uz tirdzniecību ar ASV. Pasaules vīna tirgus ir globāls tirgus, kurā nozīmīgu ekonomikas dalībnieku, piemēram, ASV, veiktajiem atsevišķajiem pasākumiem ir tālejošas sekas, kas ietekmē starptautisko vīna tirdzniecību kopumā. Jebkādas negatīvas izmaiņas apstākļos Savienības vīnu galvenajā galamērķa tirgū, piemēram, ASV, neizbēgami ietekmē citus tirgus, jo produkti, kurus nevar pārdot ASV, tādēļ ka tie kļūvuši

⁽¹⁾ OV L 347, 20.12.2013., 671. lpp.

pārāk dārgi, ir jānovirza citur. Līdz ar to patērētāji šajos citos tirgos, labi apzinoties tirgus apstākļus, izdarīs papildu spiedienu uz cenām, un arī konkurence būs daudz sīvāka nekā parasti. Tāpēc pašreizējie ASV noteiktie ievedmuitas nodokļi, visticamāk, izraisīs Savienības vīna eksporta stagnāciju visā pasaulē. Vīna nozares ziņojumi liecina, ka nozīmīgi Francijas vīnu pasūtījumi ASV tirgū jau ir atcelti.

- (5) Savienības vīna tirgus stāvoklis 2019. gadā ir pasliktinājies, un vīna krājumi ir visaugstākajā līmenī kopš 2009. gada. Tas galvenokārt saistīts ar rekordlielu ražu 2018. gadā un vīna patēriņa samazināšanos Savienībā. Ja vīni, uz kuriem attiecas ASV noteiktie ievedmuitas nodokļi, netiks pārdoti eksporta tirgos ārpus Savienības, tas tikai pastiprinās Savienības tirgū valdošās situācijas steidzamību un nopietnību. Turklāt situācijas steidzamību pastiprina ievedmuitas tarifu piemērošanas laiks. Tarifi ir piemērojami no 2019. gada 18. oktobra, kas iekrīt tieši 2019. gada vīnogu ražas novākšanas un ražošanas kampaņas vidū un tieši pirms gada nogales svētku sezonas; Savienības vīna nozarei tie ir divi no svarīgākajiem pārdošanas periodiem gada griezumā. Tādēļ, ņemot vērā iepriekš minēto, nepieciešams veikt tūlītējus pasākumus šīs situācijas risināšanai.
- (6) No Regulas (ES) Nr. 1308/2013 43. pantā noteiktajiem vīna nozares atbalsta pasākumiem tikai noieta veicināšanas pasākums saskaņā ar minētās regulas 45. panta 1. punkta b) apakšpunktu ir tieši vērsti uz Savienības vīnu popularizēšanu trešās valstīs ar mērķi uzlabot šo vīnu konkurētspēju. Gadu gaitā ir izrādījies, kas tas ir ļoti iedarbīgs noieta veicināšanas pasākums trešās valstīs esošu tirgu iekarošanai un stiprināšanai. Ar šo pasākumu tika uzlabota vīnu reputācija un palielināta informētība par to kvalitāti, tādējādi tas izrādījās visrezultatīvākais instruments Savienības vīnu atbalstam trešo valstu tirgos. Starptautiskais vīna tirgus ir pasaules mēroga tirgus, un jebkurš Savienības vīna noieta veicināšanas pasākums trešo valstu tirgos ir izdevīgs visiem Savienības vīniem. Tas paver iespējas tiem, kuri attiecīgajā tirgū vēlāk ienāks ar citiem Savienības vīniem. Atsevišķiem noieta veicināšanas pasākumiem ir multiplikatora ietekme uz pārdošanas apjomiem, jo šie pasākumi aptver vīna veidus vai vīndarības reģionus kopumā, nevis tikai vienu atsevišķu vīna zīmolu vai vīna veidu. Tādēļ ir svarīgi sākt, turpināt un pastiprināt noieta veicināšanas pasākumus visos tirgos, lai atrastu noieta tirgus vīniem, kas netiks pārdoti ASV tirgū, un lai saglabātu Savienības vīnu reputāciju šajos citos tirgos, kā arī lai vērstos pret spiedienu uz cenām.
- (7) Tāpēc, lai palīdzētu operatoriem pēc ASV noteiktā ievedmuitas nodokļa režīma reaģēt uz pašreizējiem ārkārtas apstākļiem eksporta tirgos visā pasaulē un risināt šo neparedzamo un nedrošo situāciju, ir lietderīgi nodrošināt lielāku elastīgumu, īstenojot noieta veicināšanas pasākumu saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1308/2013 45. panta 1. punkta b) apakšpunktu. Tādēļ izņēmuma kārtā ir jāparedz atkāpe no minētās regulas 45. panta 3. punkta un maksimālais Savienības ieguldījums noieta veicināšanas pasākumos saskaņā ar minētās regulas 45. panta 1. punkta b) apakšpunktu uz laiku jāpalielina no 50 % līdz 60 % no attiecināmajiem izdevumiem.
- (8) Šis pasākums ir vajadzīgs, jo operatoriem neizbēgami radīsies papildu izmaksas, kas saistītas ar nepieciešamību novirzīt noieta veicināšanas pasākumus uz dažādām valstīm vai organizēt jaunus noieta veicināšanas pasākumus citās valstīs, un, lai nodrošinātu krājumu pārdošanu, tas viss būs jāveic steidzami. Līdz 60 % palielinot Savienības ieguldījumu noieta veicināšanas pasākumos un attiecīgi samazinot saņēmēja ieguldījumu, atbalsta saņēmēji varētu veikt vērienīgākas darbības un noturēt ar lielām pūlēm panāktās pozīcijas ārvalstu tirgos. Tas arī stimulēs jaunus operatorus šajos apstākļos pieteikties atbalstam noieta veicināšanas darbībām, ko tie nebūtu varējuši izdarīt, ja Savienības ieguldījums paliktu 50 % līmenī. It īpaši tas attiecas uz operatoriem, kuri iepriekš nav varējuši to atļauties. Finansiālā sloga samazināšana līdz 40 % palīdzēs viņiem pārvarēt ASV noteikto ievedmuitas nodokļu radītās sekas.
- (9) Elastīgums, kas ieviests, palielinot Savienības ieguldījumu, ir finansiālā atbalsta veids, kam tomēr nav vajadzīgs Savienības papildu finansējums, jo joprojām tiek piemēroti Regulas (ES) Nr. 1308/2013 VI pielikumā noteiktie budžeta ierobežojumi valsts atbalsta programmām vīna nozarē. Tādējādi dalībvalstis var nolemt piešķirt lielākas summas noieta veicināšanas pasākumam tikai gada budžeta ietvaros, kas paredzēts minētās regulas VI pielikumā. Tāpēc pasākuma mērķis ir sniegt atbalstu nozarei konkrētajā nestabilajā tirgus situācijā, iztiekot bez tūlītējas papildu līdzekļu mobilizēšanas. Turklāt šim elastīgumam nevajadzētu negatīvi ietekmēt budžetu, kas atvēlēts citiem atbalsta pasākumiem uz minētās regulas pamata, jo daži pasākumi, piemēram, vīnadārzu pārstrukturēšana un pārveidošana, kļūst mazāk aktuāli, un dalībvalstis tiem patērē mazāk budžeta līdzekļu. Turklāt statistikas dati par pēdējiem gadiem liecina par katrai dalībvalstij pieejamā maksimālā budžeta nepilnīgu izlietojumu.

- (10) ASV piemērotie ievadmitas nodokļi un no tiem izrietošās grūtības Savienības vīna tirdzniecībā ir īpaša problēma Regulas (ES) Nr. 1308/2013 221. panta nozīmē. Šo īpašo problēmu nevar risināt ar pasākumiem, ko veic saskaņā ar minētās regulas 219. vai 220. pantu. No vienas puses, tā nav saistīta ar jau pastāvošiem tirgus traucējumiem, jo ASV noteiktie ievadmitas nodokļi pašlaik nopietni ietekmē Savienības vīna reputāciju un var izraisīt strauju vīna tirgus apstākļu pasliktināšanos nākotnē, ja situācija netiks nekavējoties risināta. Šī īpašā problēma pašlaik nav saistīta arī ar pietiekami konkrētiem tirgus traucējumu draudiem, kas, visticamāk, turpināsies pašreizējā formā, jo ir paredzams, ka ASV ievadmitas tarifi laika gaitā mainīsies, un tādējādi tiem varētu būt turpmāka neprognozējama ietekme uz pasaules vīna tirgu. No otras puses, šī īpašā problēma nav saistīta arī ar pasākumiem, kuru mērķis ir apkarot dzīvnieku slimību izplatību vai patērētāju uzticības zudumu sabiedrības, dzīvnieku vai augu veselības risku dēļ, kā noteikts minētās regulas 220. pantā.
- (11) Turklāt šis pasākums līdz ar lielāku elastīgumu tā noieta veicināšanas pasākuma īstenošanā, kas noteikts Regulas (ES) Nr. 1308/2013 45. panta 1. punkta b) apakšpunktā, ir daļa no pasākumu kopuma, kuru mērķis ir palīdzēt Savienības līmeņa operatoriem, kurus ietekmē ASV noteiktie ievadmitas nodokļi Savienības vīniem. Tomēr no minētajiem pasākumiem šis ir vienīgais pasākums, kas nodrošina zināmu finansiālu atvieglojumu, kurš nepieciešams, lai risinātu to operatoru situāciju, kurus ietekmē ASV noteiktie ievadmitas nodokļi. Viņi ir spiesti meklēt jaunus tirgus saviem vīniem, un tas rada ienākumu zaudējumus un izmaksu pieaugumu.
- (12) Pasākumam būtu stingri jāaprobežojas ar to, kas nepieciešams, lai risinātu pašreizējos ārkārtas apstākļus eksporta tirgos gan attiecībā uz piemērošanas tvērumu, gan piemērošanas periodu.
- (13) Savienības ieguldījumu dalībvalstis var piešķirt, tikai, pamatojoties uz pieteikumu, kas no šīs regulas spēkā stāšanās dienas ir atlasīts saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1308/2013 45. panta 1. punkta b) apakšpunktā minēto noieta veicināšanas pasākumu. Apsverot to, ka ASV piemērotie ievadmitas tarifi kaitē visam Savienības vīna eksportam, ieguldījumam vajadzētu būt pieejamam visiem operatoriem, kas izraudzīti saskaņā ar pasākumu, neņemot vērā konkrēto vīna kategoriju vai Savienības vīna izcelsmi. Šajā kontekstā ir nepieciešams pieņemt pasākumus, kuru nolūks ir uzlabot visu Savienības vīnu eksporta konkurētspēju. Lai to nodrošinātu, šis ārkārtas pasākums tādējādi būtu jāpiemēro visiem atbalsta saņēmējiem neatkarīgi no to darbībā ietvertajiem mērķtirgiem. Tam vajadzētu būt vienlīdz pieejamam ne tikai operatoriem, kas iecerējuši pievērsties ASV tirgum, bet arī tiem, kas pašreizējos ārkārtas apstākļos pasaules vīna tirgū cenšas orientēties uz citas trešās valsts tirgu. Turklāt būtu ļoti grūti vienā veicināšanas pasākumā nošķirt darbības, kas attiecas uz nedzirkstošajiem vīniem, no darbībām, kas attiecas uz citiem vīniem, jo veicināšanas darbības parasti ir paredzētas, lai popularizētu veselu produktu klāstu, nevis tikai specifisku kategoriju. Daudzas noieta veicināšanas kampaņas attiecas uz visiem vīniem kādā reģionā vai visdažādākajiem vīniem, kurus pārdod attiecīgais operators. Nošķirt darbības, kas noieta veicināšanas kampaņas ietvaros attiecas uz nedzirkstošajiem vīniem, no darbībām, kas attiecas uz citiem vīniem, radītu smagu administratīvo slogu un mazinātu veicināšanas pasākuma pozitīvo ietekmi.
- (14) Ārkārtas pasākumam vajadzētu būt spēkā ne ilgāk kā 12 mēnešus no šīs regulas spēkā stāšanās dienas. Šis periods ir nepieciešams, lai varētu uzsākt noieta veicināšanas kampaņas. Šis process ietver vairākus administratīvus posmus, piemēram, izmaiņas valsts atbalsta programmās, uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus sagatavošanu un izsludināšanu, pieteikumu atlasī un līgumu noslēgšanu, un tas parasti ilgst vairāk nekā 6 mēnešus. Tādēļ, lai atkāpi varētu efektīvi īstenot, atkāpes piemērošanas periodam vajadzētu būt 12 mēnešiem. Pieteikumiem, kas atlasīti pēc 12 mēnešu perioda, nevajadzētu būt labuma guvējiem no palielinātā Savienības ieguldījuma.
- (15) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Lauksaimniecības tirgu kopīgās organizācijas komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Aptverto produktu kategorijas

Šo regulu piemēro vīna noieta veicināšanai Regulas (ES) Nr. 1308/2013 VII pielikuma II daļas 1. līdz 9., 15. un 16. punkta nozīmē.

2. pants

Savienības ieguldījums noieta veicināšanas pasākumos

Atkāpjoties no Regulas (ES) Nr. 1308/2013 45. panta 3. punkta, Savienības ieguldījums noieta veicināšanas pasākumos, kas minēti Regulas (ES) Nr. 1308/2013 45. panta 1. punkta b) apakšpunktā, nepārsniedz 60 % no attiecināmajiem izdevumiem.

3. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šo regulu piemēro 12 mēnešus no tās spēkā stāšanās dienas.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2020. gada 30. janvārī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN